

तिर्मरणं च धूमे सिद्धे जयः स्या च कोट्यनर्थम् । वृषे च भोगी तपसां खरे च पुष्टिर्गजे काकपदे विनाशः ॥ ६३७. im ÇKDr. — 5) eine zum Kochen von Arsenet in der Erde gemachte Vertiefung von best. Umfange: कस्तप्रमाणर्तो यः पुटः स तु गजाकृत्यः । इत्थं चारुलिके कुण्डे पुटो वाराह उच्यते ॥ VAIDJAKAPRAJOGĀMṚTA im ÇKDr. — 6) N. pr. eines Dieners des Sonnengottes H. 103, Sch. eines von Çiva besiegtten Asura; daher गजामुहूद् und गजामुहूर्देष्ण् Beinamen von Çiva H. 200 und Sch. — Vgl. गर्ज.

गजकन्द (गज + क०) m. ein best. Knollengewächs (कस्तिकन्द) RĪGĀN. im ÇKDr.

गजकन्या in der Stelle गजकन्या गजाश्वे R. 2, 92, 32, wofür GORR. 2, 101, 33 गजयोधा (Streiter auf Elephanten) गजाश्वे gelesen wird. Ist vielleicht गजकन्यो (गजक = गज + नो) Elephantenführer zu lesen?

गजकर्ण (गज + कर्ण) m. N. pr. eines Jākṣha MBh. 2, 397.

गजकूर्माशिन (गज - कूर्म + आशिन) m. der Verzehrter eines Elephanten und einer Schildkröte, ein Bein. Garuda's (vgl. MBh. 1, 1413) ÇABDAR. im ÇKDr.

गजचिर्मटा (गज + चि०) f. die Coloquinthen-Gurke (इन्द्रवारुणी) RATNAM. im ÇKDr.

गजचिर्मिट (गज + चि०) 1) m. Cucumis Maderaspatanus TRIK. 2, 4, 37. — 2) f. s. eine andere Gurkenart (मेकन्द्रवारुणी) RĪGĀN. im ÇKDr.

गजच्छाया (गज + छाया) f. a portion of time proper for a Çrāddha (so lange der von einem Elephanten geworfene Schatten die zur Cerimonie ausgewählte Stelle nicht verlässt?) WILS.

गजढक्का (गज + ढ०) f. eine auf einem Elephanten ruhende grosse Trommel HĀR. 204.

गजता (von गज) f. Elephantentrupp P. 4, 2, 48, Vārt. 1. AK. 2, 8, 2, 4. H. 1422.

गजतुरंगविलसित (गज - तु० + वि०) n. N. eines Metrums (s. ऋषभगजविलसित) COLEBR. Misc. Ess. II, 162 (XI, 1).

गजत्र (von गज) n. der Zustand eines Elephanten BHĀ. P. 8, 4, 12.

1. गजदत्त (गज + दत्त) m. 1) Elephantenzahn, Elfenbein VARĀH. BRH. 78, 19. — 2) ein in die Mauer eingefügter Pflock (नागदत्त) ÇKDr. und WILSON.

2. गजदत्त (wie eben) m. ein Bein. Gaṇeça's (mit Elephantenzähnen versehen) ÇABDAR. im ÇKDr.

गजदत्तफला (गजदत्त + फल) f. eine Kürbissart (उङ्गरी) RĪGĀN. im ÇKDr.

गजदत्तमय (von 1. गजदत्त) adj. f. ३ aus Elfenbein gemacht MBh. 2, 1853. R. 5, 27, 11.

गजदान (गज + दान) n. der aus den Schläfen des Elephanten zur Brunstzeit fließende Saft RĪGĀN. im ÇKDr.

गजनवी = غزنوی der Ghaznawide Kṣhīṭṭāy. 6, 3 v. u.

गजनासा (गज + ना०) f. Rüssel des Elephanten: गजनासो R. 2, 30, 30.

गजपति (गज + पति) m. 1) Elephantenaufseher VJUP. 95. — 2) ein stattlicher, grosser Elephant. — 3) König WILS. Die letzte Bed. ist vielleicht daraus entstanden, dass गजपति (neben अश्वपति, कृत्तपति und नरपति) als alter König im Süden von Gāmbudvīpa aufgeführt wird, HIUEN-TSANG I, LXXV. LIA. II, 28.

गजपादप (गज + पा०) m. Bignonia suaveolens Roxb. (स्थली) BHĀVAPR. im ÇKDr.

गजपिप्पली (गज + पि०) f. Scindapsus officinalis Schott., eine kletternde Pflanze, RATNAM. 47. Suçr. 2, 431, 8.

गजपुट (गज + पुट) m. = गज 5. VAIDJ. im ÇKDr.

गजपुर (गज + पुर) n. die nach dem Elephanten benannte Stadt, ein anderer Name für कस्तिनपुर (von कस्तिन् Elephant und N. pr. des Gründers der Stadt) MBh. 13, 7711. — Vgl. गजसाक्य, गजाक्य, वारणासाक्य.

गजपुष्पी (गज + पुष्प) f. N. einer Blume: ततो गिरितटे ज्ञातामारुह्य सुदुरासदाम् । लक्ष्मणो गजपुष्पीं तां तस्य कण्ठे स सक्तवान् ॥ R. 4, 12, 46. गजपुष्पमयी माला 45.

गजप्रिया (गज + प्रिया) f. Weihrauchbaum, Boswellia serrata Stackh. H. 1152.

गजबन्धनी (गज + बन्धन) f. ein Pfosten an dem ein Elephant angebunden wird AK. 2, 8, 2, 11 (nach ÇKDr. COLEBR. und LOIS. Elephantenstall). TRIK. 2, 8, 39.

गजभक्त (गज + भ०) m. Ficus religiosa Lin. (s. अश्वत्थ) RĪGĀN. im ÇKDr.

गजभक्ता = गजभक्त्या ÇABDAR. im ÇKDr.

गजभक्त्या (गज - भक्त्य) f. Weihrauchbaum AK. 2, 4, 2, 11. — Vgl. गजप्रिया.

गजमण्डन (गज + म०) n. die am Elephanten angebrachten Verzierungen, insbes. mit Farben aufgetragene Striche am Kopfe HĀR. 204.

गजमाचल (गज + मा०) m. Löwe HĀR. 82. — Vgl. करिमाचल.

गजमुक्ता (गज + मुक्ता) f. Perlen, die in den Erhöhungen auf der Stirn des Elephanten (s. कुम्भ) anzutreffen sein sollen; vgl. STENZLER zu KUMĀRAS. 1, 5 und गजमौक्तिक.

गजमुख (गज + मुख) m. ein Bein. Gaṇeça's VARĀH. BRH. 58, 58.

गजमोटन (गज + मोटन) m. Löwe ÇABDAR. im ÇKDr. Nach WILS. auch गजमोचन.

गजमौक्तिक (गज + मौ०) n. = गजमुक्ता KIR. 12, 41; vgl. AGASTJA beim Schol.

गजवदन (गज + व०) m. ein Bein. Gaṇeça's (ein Elephantengesicht habend) HALĪJ. im ÇKDr.

गजवत् (von गज) adj. mit Elephanten versehen: गजवती चमू: RAEN. 9, 10.

गजवल्गवा (गज० + व०) f. N. zweier Pflanzen: der Weihrauchbaum und = गिरिकदलो RĪGĀN. im ÇKDr.

गजवीथि (गज + वी०) f. Elephantenbahn, so heisst derjenige Theil der Mondbahn, welcher die Sternbilder Rohiṇī, Mṛgaçiras und Ārdra, nach Andern die Sternbilder Punarvasu, Tishja und Āçleshā umfasst, VARĀH. BRH. 9, 1. 2. VP. 226, N. 1.

गजव्रज (गज + व्रज) 1) adj. wie ein Elephant gehend. — 2) n. a) Elephantengang. — b) Elephantentrupp WILS.

गजशिक्षा (गज + शि०) f. das Studium des Elephanten: तथैव गजशिक्षायां नीतिशास्त्रेषु पारगाः MBh. 1, 4355.

गजशिरम् (गज + शि०) m. N. pr. eines Dānava HARIV. 12934.